

အမျိုးသားအဆင့် ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး ၊ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးနှင့်
တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးလှုပ်ရှားမှုအခမ်းအနား (၂၀၁၉) ကျင်းပရေးစီမံချက်

(၁) နိဒါန်း

၁။ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးရှိ မြို့နယ်များပေါ်တွင် မြို့ပေါ်နှင့်ကျေးလက်ဒေသများ၌ နေထိုင်လျက်ရှိကြသောပြည်သူလူထုအားလုံးရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေးနှင့် သန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်းကို ခံစားရရှိ စေရေးအတွက် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနမှ ဆောင်ရွက် လျက်ရှိရာ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ ဦးဆောင် လမ်းညွှန်မှုဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ အနီးကပ်ကြီးကြပ်၍ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစီမံကိန်း/အမျိုးသားကျန်းမာရေး စီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲကာ (၁၉၇၅) ခုနှစ်မှ စတင်၍ ယနေ့တိုင်အောင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ပြည်သူလူထုအားလုံးအတွက် ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေးနှင့်သန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းကြောင့် ပြည်သူလူထု၏ ကျန်းမာရေးကို တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးစေပြီး ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၏ ရည်မှန်းချက်တာဝန်(၂)ရပ်ဖြစ်သော “လူတိုင်းသက်တမ်း စေ့ အသက်ရှည်စွာ နေထိုင်နိုင်ရေး ” နှင့် “ လူတိုင်း ရောဂါဘယ ကင်းရှင်းရေး ”ကိုလည်း အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် Universal Health Coverage ရှိစေခြင်းဖြင့် အမျိုးသား ကျန်းမာရေးစီမံကိန်း(၂၀၁၇-၂၀၂၁) သို့ ရောက်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါ သည်။

ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းမှုဆိုင်ရာဌာနသည် (၁၉၅၂) ခုနှစ်မှ စတင်၍ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ကျန်းမာရေး ညွှန်ကြားရေးဝန်ရုံး၏ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ လက်အောက်တွင် စတင် ဖွဲ့စည်း တည်ထောင် ခဲ့ပါသည်။ ထိုစဉ်မှစတင်၍ ဤဌာနစိတ်သည် ရေနှင့်သန့်ရှင်းရေး ပညာပေး လက်တွေ့ စံပြလုပ်ငန်း (Demonstration)၊ ယင်းနှင့်သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်း ၊ အကြံပေးလုပ်ငန်းများ၊သင်တန်း ပေးခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

(၁၉၆၂)ခုနှစ်မှစတင်၍ကုလသမဂ္ဂကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့အကူအညီဖြင့်ဆေးရုံ၊ဆေးခန်းနှင့်
အနီးအနားနေ ပြည်သူများအတွက် အဝီစိတွင်း တူးဖော်ခြင်း ၊ ရေပိုက်ဆက်သွယ်ခြင်း၊ရေကန်နှင့်

ရေစင်များတည်ဆောက်ခြင်း၊ ရေစုပ်စက်၊လေမှုတ်စက်များတပ်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

(၁၉၈၂)ခုနှစ်တွင်

ဒုတိယပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစီမံချက်၏အဓိကလုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ်ကုလမဂ္ဂ

ကလေးများ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ အကူအညီဖြင့် ပလပ်စတစ် အိမ်သာခွက်များ အခမဲ့ဖြန့်ဖြူးပေးပြီးယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲ ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများ ၊ ဆေးခန်းနှင့်ကျောင်းများ၌ ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများ၊ ရေပိုက်နှင့်ရေစုပ်စက်များပံ့ပိုး၍ ကျောင်းနှင့်ဆေးခန်း ရေရရှိရေးလုပ်ငန်းများကို စီမံချက်အသွင်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ (၁၉၉၅)ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးရှိ မြို့နယ်ပေါင်း(၈၄)မြို့နယ်တွင် ယင်လုံအိမ်သာစီမံချက်ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

(၁၉၉၆)ခုနှစ်မှစ၍ အမျိုးသားကျန်းမာရေးကော်မတီ၏ အကြိမ်(၂၀)မြောက် အစည်းအဝေးမှ လမ်းညွှန်ချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံး အိမ်တိုင်းစေ့ ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲရေး

အတွက် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ စည်ပင်သာယာရေးဦးစီးဌာနတို့နှင့်အတူ ပူးပေါင်း၍ ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုးစနစ်ဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲ ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက် လျှက်ရှိပါသည်။

ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင်အရှိန်အဟုန်မြှင့်၍ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက်(၁၉၉၈)ခုနှစ်မှစတင်၍

နှစ်စဉ်"အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးလှုပ်ရှားမှု ရက်သတ္တပတ်" သတ်မှတ်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ

(၂၀၁၂)ခုနှစ်တွင်

(၁၄)ကြိမ်မြောက်

အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်

သန့်ရှင်းရေးလှုပ်ရှားမှုရက်သတ္တပတ်ကို နှစ်စဉ်အောင်မြင်စွာ ကျင်းပ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီး

နိုင်ငံတော်မှ အသိအမှတ်ပြုထောက်ခံမှု (Political Commitment)အပြည့်အဝရှိခဲ့၍လူထု၏

ကျန်းမာရေးအသိတရားကို ပိုမိုမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း နှင့် နှီးနွယ်ဌာနဆိုင်ရာများ ပူးပေါင်း

ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံး သန့်ရှင်းသော

ယင်လုံအိမ်သာလွှမ်းခြုံမှုရာခိုင်နှုန်းသည်(၁၉၉၇)ခုနှစ်တွင်(၄၅%)မှ(၂၀၁၂)ခုနှစ်တွင်(၇၃.၅၀)%အ

ထိ

သိသိသာသာ တိုးတက် ရရှိခဲ့ပါသည်။

(၂) ရည်ရွယ်ချက်များ

- (၁) စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးမှု ပန်းတိုင်အမှတ်-၆ (Sustainable Development Goal - 6)တွင်ပါဝင်

သော လူသားတိုင်း သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေနှင့် မိလ္လာစနစ် ရရှိရေးနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် သော စီမံခန့်ခွဲမှု ဖြစ်ပေါ်စေရေး

- (၂) ၂၀၃၀ခုနှစ်တွင် လူသားအားလုံး သန့်ရှင်း၍ ဘေးကင်းသော သောက်သုံး ရေလုံ လောက်စွာ ရရှိသုံးစွဲနိုင်စေရန်

- (၃) ၂၀၃၀ခုနှစ်တွင် လူသားအားလုံး တောထိုင်ခလေ့ ကင်းဝေးပြီး ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်း ရေးနှင့် တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေး လုံလောက်စွာ ရရှိစေရန်

(၃) ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် လုပ်ငန်းများ

- (၁) နိုင်ငံတော်အဆင့် အခမ်းအနားများ၊ အားကစားပွဲများ၊ အစည်းအဝေးများ၊ ကွန်ဖရန်များ နှင့် ညီလာခံများ၊ ပွဲလမ်းသဘင် များတွင် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု အနေဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်းများ (ရေကောင်း ရေသန့် ရရှိရေး လုပ်ငန်း အပါအဝင်) ဆောင်ရွက် ပေးလျက်ရှိပါသည်။

- (၂) UN - Water Global Analysis and Assessment of Sanitation and Drinking-Water(GLAAS)နှင့်ပတ်သက်သည့်အချက်အလက်များအားသက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ ပေးပို့တောင်းခံခြင်းနှင့် အစည်းအဝေးများ ကျင်းပခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

- (၃) Portable Test Kit များအသုံးပြု၍ (Drinking-Water Quality) ရေအရည်အသွေးတိုင်းတာ စစ်ဆေးခြင်းများကိုလည်းပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများရှိမြို့နယ်ကျေးရွာများသို့သွားရောက် ကွင်းဆင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

- (၄) ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ပိုစတာများ၊စာအုပ်များထုတ်ဝေဖြန့်ဖြူး ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါသည်။

(၄) ယခင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော National Sanitation Week (NSW)အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးလှုပ်ရှားမှုရက်သတ္တပတ် (or) National Sanitation Campaign (NSC)အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး လှုပ်ရှားမှုများ နှင့် အောင်မြင်မှုများ

ပလပ်စတစ် အိမ်သာခွက်နှင့် ပစ္စည်းများထောက်ပံ့၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ (၁၉၉၅) ခုနှစ်တွင် သန့်ရှင်းရေး လွှမ်းခြုံမှုသည် မြို့ပြတွင် (၅၆%)၊ ကျေးလက်တွင် (၃၆%)၊ ပြည်ထောင်စု အနေဖြင့် (၄၃%)အထိ လွှမ်းခြုံမှု တိုးတက် ရရှိခဲ့ပါသည်။ (၁၉၉၆)တွင် အမျိုးသားကျန်းမာရေးကော်မတီ၏ အကြံ (၂၀)မြောက် အစည်းအဝေးမှ မြန်မာနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံလုံး အိမ်တိုင်းစေ့ ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ် သုံးစွဲရေးအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန ၊ စည်ပင်သာယာရေး ဦးစီးဌာနတို့နှင့် အတူ ပူးပေါင်း၍ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး စနစ်ဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ် သုံးစွဲထိန်းသိမ်းရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းနှင့် ကမ္ဘာ့ကလေးများ ရန်ပုံငွေ အဖွဲ့၏ မဟာဗျူဟာနှင့် နည်းဗျူဟာများ ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အိမ်သာခွက်နှင့် ပစ္စည်းများထောက်ပံ့ခြင်း မပြုတော့သဖြင့် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးစနစ်(Self help system)ကို စတင် ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ သန့်ရှင်းရေးလွှမ်းခြုံမှုသည်(၁၉၉၇)ခုနှစ်တွင် မြို့ပြတွင် (၆၅%) ၊ကျေးလက်တွင် (၃၉%) ပြည်ထောင်စုအနေဖြင့်(၄၅%)အထိ လွှမ်းခြုံမှုတိုးတက်မှု ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်မှု အခြေခံ ကောင်းများကို အရှိန်အဟုန် မြှင့်တင်နိုင်ရေးအတွက်

(၁၉၉၈) ခုနှစ်မှ စတင်၍ နှစ်စဉ် " အမျိုးသား ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး လှုပ်ရှားမှု ရက်သတ္တပတ် "(National Sanitation Week , NSW) သတ်မှတ်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ(၁၉၉၈) ခုနှစ်၌ သန့်ရှင်းရေး လွှမ်းခြုံမှုသည် မြို့ပြတွင် (၇၂%)၊ ကျေးလက်တွင် (၅၃%)နှင့် ပြည်ထောင်စုအနေဖြင့် (၆၀%)အထိ ထင်ရှားသိသာစွာ အောင်မြင် တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးလှုပ်ရှားမှု ရက်သတ္တပတ်ကို ဆက်တိုက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ (၂၀၀၃) ခုနှစ်တွင် (၆) ကြိမ်မြောက် ဆောင်ရွက်ခဲ့

ပြီးနောက် မြို့ပြတွင်(၈၂%)၊ကျေးလက်တွင်(၇၁%)နှင့်ပြည်ထောင်စုသန့်ရှင်း ရေးလွှမ်းခြုံမှု (၇၆%) လည်းကောင်း ရရှိခဲ့ပြီး (၂၀၁၂) ခုနှစ်တွင် (၁၄) ကြိမ်မြောက်နှင့် နောက်ဆုံးအကြိမ် ကျင်းပ ခဲ့သည့်

(National Sanitation Campaign, NSC) အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်း ရေးလှုပ်ရှားပြီးနောက် ပြည်ထောင်စု သန့်ရှင်းရေး လွှမ်းခြုံမှုမှာ (၇၃.၅၀%) အထိ တိုးတက် အောင်မြင်မှုများ ရရှိခဲ့ပါသည်။ (၂၀၁၂) ခုနှစ် နောက်ပိုင်းမှစ၍ အဆိုပါလှုပ်ရှားမှုကို အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း

မရှိတော့သည်မှာ(၂၀၁၇) ခုနှစ်အထိပင် ဖြစ်ပါသည်။(၂၀၁၅) ခုနှစ်မှစ၍ ရေကောင်း ရေသန့်ရရှိရေး ၊ ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးနှင့် တစ်ကိုယ်ရည် ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့

အစည်းများစုစည်းပြီး အစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်များအရ Rural WASH Strategy နှင့် Investment Plan ရေးဆွဲရန် ညှိနှိုင်း သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ Population Census (၂၀၁၄)ကို အခြေခံ၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင် (၆၉.၅%)သည် ရေကောင်းရေသန့် ရရှိရေးနှင့် (၇၄.၃%) သည် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး ရရှိပြီး ဖြစ်ကြောင်း သိရှိကာ လိုအပ်သော အထောက်အပံ့များကို Unicef ထံမှ ရယူပြီး ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍လုပ်ငန်းနှင့် သက်ဆိုင်သော Stakeholders များကို ဖိတ်ကြား၍ WASH Current Situation (၂၀၁၅) ကောက်ယူပြီး Strategy ကို စတင်ရေးဆွဲခဲ့ကြပါသည်။ ထို့နောက် National Strategy and Investment Plan for Rural Water Supply, Sanitation and Hygiene (WASH) (မူကြမ်း) တို့ကို အဆင့်ဆင့်တင်ပြခြင်း၊ Taskforce အဖွဲ့ဝင်များမှပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး

အသီးသီးရှိကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနများသို့ သွားရောက်၍သက်ဆိုင်ရာဌာနများ အပါအဝင် Stakeholders များကို ဖိတ်ကြား၍ Consultative Workshop များ အသိပေးရှင်းလင်း ဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။အဆိုပါConsultativeအစည်းအဝေးမှအဆိုပြုသည့် ပြင်ဆင်ချက် များအနက် ပြင်ဆင်စရာများကို ပြင်ဆင်ပြီး ထိုသို့ဆောင်ရွက်မှုများ ကို ပြည်ထောင်စုအဆင့်သို့ တင်ပြပြီးအတည်ပြုချက်ရယူခဲ့ပါသည်။အဆိုပါNational Strategy and Investment Plan စာအုပ် (မြန်မာ + အင်္ဂလိပ် နှစ်ဘာသာဖြင့်) များကို Stakeholders များ ၊ပြည်နယ် / တိုင်းဒေသကြီး အပါအဝင် အဖွဲ့အစည်းအားလုံးသို့ ဖြန့်ဝေပေးပြီး ဖြစ်ပါသည်။

(၅) စီမံချက်အား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကုလသမဂ္ဂ၏ ရေရှည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရည်မှန်းချက် (၂၀၁၆-၂၀၃၀)များကို

နှစ်အလိုက် ပြည့်မှီနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော ရေကောင်းရေသန့်ရယူသုံးစွဲရေး၊ သန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာများကိုမိမိတို့၏ကျန်းမာရေးအသိဖြင့် ဆောက်လုပ် သုံးစွဲကြရေး၊ ဆောက်လုပ်ပြီးသည့် အဆိုပါ ယင်လုံအိမ်သာများ ရေရှည်တည်တံ့ရေး အတွက် ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံးမှ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုများကို စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်ရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့်မညီညွတ်သောယင်လုံအိမ်သာများကိုမိမိတို့၏ကျန်းမာရေးအသိဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော ယင်လုံအိမ်သာ များအဖြစ် ပြုပြင် ဆောက်လုပ် သုံးစွဲလာစေရေးနှင့် ရေရှိရေးလုပ်ငန်း များကိုလှုပ်ရှားမှုများဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသများ၊ ကျောင်းများနှင့် ဆေးရုံ ဆေးခန်းများ ရေရရှိရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးနှင့် တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်း ရေးဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ လာမည့် (၂၀၃၀) ခုနှစ်တွင် ကျေးလက်နေ ပြည်သူများ၊ မူလတန်း

အဆင့်မှအထက်တန်းအဆင့်အထိကျောင်းများနှင့်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန / ခွဲအဆင့်မှ မြို့နယ် အဆင့်အထိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများ၏ ရေရရှိရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးဆိုင်ရာအဆင့်မြင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို အသုံးပြုနိုင်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အပေါ့အလေး စွန့်သည့် ဓလေ့များ ပပျောက် သွားစေရန်နှင့် တစ်ကိုယ်ရည် သန့်ရှင်းမှုဆိုင်ရာ အလေ့အထကောင်းများ ကျင့်သုံးမှု တိုးတက်လာ စေရန်တို့အတွက် နည်းလမ်းများချမှတ် နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

မဟာဗျူဟာဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်အရ (၂၀၃၀) ခုနှစ်တွင် ကျေးလက်နေ ပြည်သူများအားလုံး သည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အပေါ့အလေးစွန့်သော ဓလေ့များပပျောက်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်၌ နေထိုင် လျှက်ရှိကြမည်။ သန့်ရှင်းသော၊ လုံခြုံသော၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုတို့နှင့် ကိုက်ညီသော၊ သိက္ခာရှိသော ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံ၊ အသုံးအဆောင်များကို သုံးလျက်ရှိကြမည်။ ထိရောက်၍ အကျိုးရှိကာ ကုန်ကျစရိတ်ခံနိုင် သော အမှိုက်စွန့်ပစ်ခြင်း ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိလျက် အမှိုက်ပြန်လည် သန့်စင် အသုံးပြုရန် စီမံခန့်ခွဲမှုများ ရှိနေမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၂၀၁၄) ခုနှစ် စစ်တမ်းအရ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဒေသတွင်း နိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက အိမ်သာ

အသုံးပြုမှု အတော်လေး မြင့်မားပါသည်။သို့ရာတွင် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အပေါ့အလေး သွားမှုသည် ကျေးလက် ဒေသများတွင် ရှိနေဆဲဖြစ်သည့် အခက်အခဲတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီပြီး ရေလွှမ်းမှုကိုခံနိုင်မည့်အိမ်သာပုံစံဒီဇိုင်းများသုတေသနပြုရန်လိုအပ်လျှက်ရှိပေသည်။မြေအောက်ရေ နေမြင့်သော ဒေသများ၊ ရေလွှမ်းသည့် ဒေသများတို့၌ အိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲရန်သည် စိန်ခေါ်မှု တစ်ခုအနေဖြင့် ရှိနေသေးသည်ဖြစ်ပါသည်။အိမ်သာများဆောက်လုပ်ကာ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး အဆင့်မြှင့်သည့် မိရိုးဖလာ နည်းလမ်းသည် သိသာစွာ အကျိုးသက် ရောက်မှုမရှိသလို အိမ်သာ အသုံးပြုသည့် အလေ့အထကိုလည်း ထိန်းသိမ်းထား နိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း နိုင်ငံတကာ အတွေ့အကြုံ များကပြသကြသည်။လက်ရှိတွင် ပိုမိုသောသည့် နည်းဗျူဟာများအနေဖြင့်ကျေးရွာ ပြည်သူတို့၏ အလေ့အထ ပြုပြင်ပြောင်းလဲစေပြီး ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်က အိမ်သာအသုံးပြုရန် လိုလိုလားလား တောင်းဆို လာစေသည့် နည်းလမ်းကို အဓိကထားပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများသည် အခြေခံပတ်ဝန်း ကျင်သန့်ရှင်းရေး အထောက်အပံ့ အင်္ဂါရပ်များ အသုံးပြုနိုင်ရုံဖြင့် အညစ်အကြေးများ ဘေးကင်းစွာ စွန့်ပစ်နိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက် မလုံလောက်ပါ။ လက်ရှိ အိမ်သာများ လုံလောက်မှုနှင့်ဘေးကင်းမှု ရှိမရှိကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်နှင့် အိမ်သာပုံစံများကို ပိုမို ကောင်းမွန်အောင် ပြုပြင် မွမ်းမံနိုင်ရန်နှင့် အိမ်သာများ ရရှိသုံးစွဲနိုင်မှုကို တိုးတက် စေခြင်းအားဖြင့် မိသားစုများသည် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်း ရေးတွင် အဆင့်မြှင့်တက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။မိလ္လာစနစ်အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းအတွက်(Community-Led Total Sanitation (CLTS)) ရပ်ရွာလူထု ဦးဆောင်သော အလုံးစုံ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကဲ့သို့သောနည်းလမ်းများ အားဖြင့် အလေ့အထကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲစေကာ ပတ်ဝန်းကျင်တွင်အပေါ့ အလေးစွန့်ခြင်းကို ပပျောက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊လူတန်းစားမရွေးဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်သော၊ သဘာဝ ဘေးခံနိုင်သော၊ သင့်တော်သည့် အိမ်သာပုံစံ အမျိုးမျိုးကို အရောင်းမြှင့်တင်ခြင်း၊ လက်ရှိသုံးနေသည့် အိမ်သာများအား အဆင့်မြှင့်ခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အပေါ့အလေး စွန့်ပစ်သော ဓလေ့များ ပပျောက်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုများသည် ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော အိမ်သာများ ဆောက်လုပ်အသုံးပြု လာကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

CLTSကဲ့သို့သော နည်းလမ်းများကို အသုံးပြု၍ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အပေါ့အလေး စွန့်ပစ်သော ဓလေ့များ ပပျောက်အောင်နှင့် အလေ့အထပြုပြင် ပြောင်းလဲရန် အလားအလာရှိသည့်နည်းလမ်းများ ဖော်ထုတ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးဆိုင်ရာ အလေ့အထများ ပြုပြင် ပြောင်းလဲ လာရန် အိမ်ထောင်စုများနှင့် ရပ်ရွာလူထု များအား ပညာပေး စည်းရုံးသည့် နည်းလမ်းများ အသုံးပြု ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အသုံးပြုဆဲအိမ်သာများ အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ အိမ်သာသစ်များ ထောက်ပံ့ပေးခြင်း စသည့် ထောက်ပံ့မှု အစီအစဉ်များ ဖော်ဆောင်၍ အဆင်းရဲဆုံး အိမ်ထောင်စုများ အိမ်သာဆောက် လုပ်သုံးစွဲနိုင်ရန်လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ကျေးရွာများ၌ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အပေါ့အလေးစွန့်ပစ်ခြင်းပပျောက် မှုကို စစ်ဆေးအတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် တောထိုင်ခြင်းအလေ့အကျင့်ကင်းစင်သောစံပြကျေးရွာ များ ပေါ်ထွန်းလာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။

JMP(2014)အရမြန်မာနိုင်ငံ၏(၈၆%)မှာရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေးနှင့်(၇၇%)မှာပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးနှင့် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် တောထိုင်ခြင်းအလေ့အထမှာ (၅%)ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရ ပါပြီး MDG targets ပြည့်မှီခဲ့ပါသည်။SDG goal(6)၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၂၀၃၀ခုနှစ်တွင် တစ်ကမ္ဘာလုံး

ဆိုင်ရာ ဟန်ချက်ညီပြီး ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် သော လုံခြုံစိတ်ချရသော သောက်သုံးရေ ရရှိရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးနှင့် တစ်ကိုယ် ရေသန့်ရှင်းရေးရရှိစေရန် ဖြစ်သည်။ တစ်ချိန်ထဲတွင် JMP (2017) အရ မြန်မာနိုင်ငံ လူဦးရေ၏(၆၆%)သည် အခြေခံအဆင့်ဖြစ်သောရေရရှိရေး၊(၆၅%)သည် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးများကို အသုံးပြုလျှက်ရှိပြီးတောထိုင်ခြင်းအလေ့အထမှာ(၅%)ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံသည်ဤညွှန်းကိန်းအသစ်များနှင့်ချိန်ညှိလုပ်ဆောင်လျှက်ရှိပါသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ လုံခြုံစိတ်ချရသော သောက်သုံးရေရရှိရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်း ရေးအတွက် ကိန်းဂဏန်းများ မရရှိသေးပါ။

၂၀၁၄ခုနှစ်တွင် အမျိုးသား ရေအရင်းအမြစ်ကော်မတီမှ မြန်မာနိုင်ငံ ရေမူဝါဒကို ချမှတ်ခဲ့ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးအခန်းကဏ္ဍကိုလည်း အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသများ၊ ကျောင်းများနှင့် ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ ရေရရှိရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးနှင့်တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်း ရေးဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအစီအစဉ် (၂၀၁၆-၂၀၃၀) ကိုလည်း ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဤမဟာဗျူဟာသည် ကျေးလက်ဒေသ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးအတွက် ကျေးလက်လူထုအား

အိမ်သာဆောက်ရင် ထောက်ပံ့ပေး မည့် အစီအစဉ်မှ တောထိုင်ခြင်း အလေ့အထ ပပျောက်စေရန် ချဉ်းကပ်သော နည်းလမ်းသို့ ခေါ်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပရှိ NGOs အဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးတွင် ပါဝင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း ကျေးလက်ဒေသများအတွက် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးနှင့် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးကို လမ်းညွှန်နိုင်ရန် မူဝါဒများ မရှိသေးပါ။ ၂၀၃၀ခုနှစ်တွင် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးအတွက် target ရောက်ရှိစေရန် တောထိုင်ခြင်း အလေ့အထကင်းစင်ရေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်သည့် ပွဲများ အရှိန်အဟုန်မြင့်၍ ပြုလုပ်ရန်အတွက် ကျေးလက်ဒေသ ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးနှင့် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး မူဝါဒဖြင့် ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်မည့် အစီအစဉ်များ လိုအပ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် Helminthiasis ရောဂါနှင့် မကြာသေးမီ အချိန်ကမြန်မာနိုင်ငံအချို့ နေရာများတွင် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော Schistosomiasis ရောဂါတို့ကို ကာကွယ်ပေးနိုင်ပြီးထိန်းချုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။အမျိုးသား ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးမူဝါဒ(National Rural Sanitation Policy) ဖြစ်ပေါ်လာစေရန်အတွက် UNICEF မှ လုပ်ဆောင်မည့် အစီအစဉ်များ အပါအဝင် အကြံပြုထောက်ပံ့မှုများ၊ workshops များကို WHO နှင့် အတူ ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ပေး လျှက်ရှိပါသည်။

WASH နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရွက်ချက်များ၌ မြန်မာနိုင်ငံသည် အရှေ့တောင်အာရှတွင် အလားအလာ ကောင်းကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော National Water Resources Committee မှ Myanmar National Water Policy အဖြစ် ဖော်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပြီး Myanmar National Strategy for Rural Water , Sanitation and Hygiene (WASH) နှင့် လိုက်လျောညီထွေ မှုရှိသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအစီအစဉ် (Investment Plan)ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ဆောင်ရွက် နိုင်ခဲ့ပါသည်။

JMP (2014) အရ ကျေးလက် ဒေသများတွင် (၇၄%)သည် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးများကို အသုံးပြုလျှက်ရှိပြီးတောထိုင်ခြင်းအလေ့အထမှာ (၈%) ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ Sustainable Development Goal (SDG goal) (6) အရ JMP (2017)တွင် ကျေးလက်ဒေသများ၌ (၅၉%) သည် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးများကို အသုံးပြုလျှက်ရှိပြီးတောထိုင်ခြင်းအလေ့အထမှာ(၇%)ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။သန့်ရှင်းပြီး စိတ်ချရသော ယင်လုံအိမ်သာပုံစံများကို ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှုဆိုင်ရာ ဌာနခွဲမှထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။၎င်းပုံစံများကိုWASHStakeholders များ၏ ထောက်ခံသဘောတူညီမှုဖြင့်

People's Health Plan (1980-1990) တွင်ထုတ်ဝေခဲ့ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။အိမ်သာသုံးစွဲသည့်အလေ့ အကျင့်မရှိသည့် ပြည်သူလူထုများကို အိမ်သာစနစ်တကျ သုံးစွဲ တတ်လာစေရန် တိုက်တွန်း လှုံ့ဆော် ခြင်းဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းမှု မြှင့်တက်လာစေရန် စိန်ခေါ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ရေကြီး ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးမသွားနိုင်သော အိမ်သာများ ဆောက်လုပ်ရန်၊ ရေလွှမ်းသွားသော ဒေသများတွင် ဖြစ်လေ့ရှိသော ရောဂါများမှကာကွယ်ရန် ကုန်ကျမည့်စရိတ်၊ ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းခြင်း များအတွက် NGOsများမှလည်းပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်လာခဲ့ပါသည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး(၇) ခု အောက်ရှိ ကျေးရွာပေါင်း (၁၀၀၀)ကျော်တွင် တောထိုင်ခြင်း အလေ့အထ ကင်းစင် ပပျောက်ရန် CLTS နှင့် နောက်ဆက်တွဲ လုပ်ငန်းများကို စစ်ဆေးဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ National WASH Strategy တွင် Community Led Total Sanitation (CLTS) သည် ပါဝင်ကြောင်း ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ အတည်ပြုခဲ့ပြီး ပြည်နယ် / တိုင်းဒေသကြီး အနည်းငယ်တွင်သာ ဆောင်ရွက် နိုင်ပါသေးသည်။

ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊ အမျိုးသား ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်း ရေးမူဝါဒနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့် အစီအစဉ်သည် ကျေးလက်ဒေသများ၊ ကျောင်း များနှင့် ဆေးရုံဆေးခန်းများတွင် သိသာထင်ရှားသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုရရှိရန် လက်ရှိ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အဆင့်အတန်းသည် မလုံလောက်ကြောင်း ညွှန်ပြခဲ့ပြီး လက်ရှိ ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုသည်လည်း ထိုလိုအပ်ချက်များအတွက်လုံလောက်မှုမရှိပါ။သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများတွင် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး အခန်းကဏ္ဍအတွက် ငွေကြေး လိုအပ်ချက်သည် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်နေသည်။

မြန်မာ့လူဦးရေ၏ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်းသည် အခြားနိုင်ငံများနှင့်ယှဉ်လျှင် နိမ့်ကျလျက် ရှိပြီးစိန်ခေါ်မှုများစွာနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ အမျိုးသားကျန်းမာရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၇-၂၀၂၁)၏အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရှိ လူဦးရေအားလုံး အခြေခံကျန်းမာ ရေး ဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိစေရန် ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်ပြည်လုံး ကျွတ်သန်းခေါင်စာရင်းအရ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးလက် ဒေသပြည်သူ လူထု၏ ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးလွှမ်းခြုံမှုသည် အခြားနိုင်ငံများထက် ပိုမိုမြင့်မားလျက်ရှိ သည်။ လူဦးရေထူထပ်သော ရခိုင်၊ ကချင်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်များတွင် တောထိုင်ခြင်းအလေ့အထ သည် အဓိက စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် ဆက်လက် တည်ရှိနေသည်။ ရေကြီး ရေလျှံဒေသများ၊ ရောဂါဖြစ်ပွား နေသော နေရာများ၊ ကမ်းရိုးတန်း ဒေသများအတွက် လည်း စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် အဖြစ် ရှိနေသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်းအတွက် ပစ္စည်း အထောက်အပံ့ပေးခြင်း နည်းလမ်းသည် လည်း သိသာ ထင်ရှားသည့် အကျိုးရလဒ် မရရှိခဲ့ပါ။ ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးကို စနစ်တစ်ခု အဖြစ် စဉ်းစားလျှင် ယင်လုံအိမ်သာသည် အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုဖြစ်သည်။ ပြည်သူလူထု ကိုယ်တိုင် ပါဝင်၍ အိမ်သာများ ဆောက်လုပ် သုံးစွဲခြင်းဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးကို ဖော်ဆောင် လာနိုင်ခြင်းသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအိမ်သာများကိုလည်း ရေရှည်အသုံးပြုနိုင်ရန် ထိန်းသိမ်းသင့်ပါသည်။ CLTS လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန်နှင့် တောထိုင်ခြင်း အလေ့အထ ကင်းစင် ပပျောက်ရန် ကျေးရွာပေါင်း (၆၃၈၉၉)လိုအပ်နေပါသေးသည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများတွင် Sanitation Marketing များ မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်လျှက် ရှိပါသည်။ တစ်နှစ်လျှင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၆၆၄၀၀၀) (စုစုပေါင်း ၁၂၃၂၀၀၀) သည် solid waste management services လိုအပ်လျှက် ရှိပါသည်။

The Sanitation and Water for All (AWSA) သည် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးနှင့် တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေးအတွက် ကြီးမားသည့်အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို လွန်ခဲ့သော ၈နှစ်မှ စတင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံပေါင်း ၅၅ နိုင်ငံမှ အဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၁၇၀ ပါဝင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာနသည် Rural Sanitation and Hygiene Policy ရရှိရေးကို ဦးဆောင် ဆောင်ရွက် လျှက်ရှိပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန၊ အခြေခံပညာ ဦးစီးဌာနများနှင့် လည်းပူးပေါင်း၍ ၂၀၃၀ခုနှစ်တွင် WASH SDGs အရ National WASH Strategy and Investment Plan ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ UNICEF မှ WASH နှင့် ပတ်သက်၍ စံနှုန်းများ၊ လမ်းညွှန်မှုများကို အဓိကပံ့ပိုးပေးပါသည်။ World Bank နှင့် WHO သည် WASH လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် မရှိမဖြစ် ပါဝင်ကူညီပေးခဲ့ပြီး တခြား NGOs အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့် Water Aid, Oxfam, Save the Children , Plan International , Social Vision Services နှင့် Myanmar Health Assistant Association များသည် Rural Sanitation and Hygiene နှင့် အထူးသဖြင့် Sanitation marketing များအား ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရေးပါသော အကူအညီများ ပေးလျှက်ရှိပါသည်။ WASH နှင့် ပတ်သက်သော လုပ်ငန်းများအတွက် UNICEF မှ အဓိကပံ့ပိုးကူညီပေး၍ WHO မှ နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပေးလျှက်ရှိပါသည်။

အမျိုးသား ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး လှုပ်ရှားမှု ရက်သတ္တပတ်ကို (၁၉၉၈) ခုနှစ်မှ စတင်၍ (၂၀၁၂) ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်း၌ ကျင်းပဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရှိခဲ့ပြီးသော အတွေ့အကြုံများအပေါ် အခြေခံ၍ အစိုးရအသစ် လက်ထက်တွင် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီး

ဌာန၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ “ အမျိုးသားရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးနှင့် တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေး လှုပ်ရှားမှု (၂၀၁၉) ” ကို National Rural WASH Strategy and Investment Plan များနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ ဦးဆောင်ပံ့ပိုးမှု၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာန၏ လမ်းညွှန်မှု၊ ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့များ၏ အနီးကပ်ကြီးကြပ်မှု၊ ဒေသခံအုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော ပြည်တွင်း / ပြည်ပလူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ နိုးကြားတက်ကြွစွာပူးပေါင်းပါဝင်မှုကိုရယူ၍ ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် “အမျိုးသား ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးနှင့် တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးလှုပ်ရှားမှု(၂၀၁၉)” ကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် တစ်ဝန်းထိရောက်အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်မည်ဖြစ်ပါ၍ နိုင်ငံတော်၏သန့်ရှင်းရေး လွှမ်းခြုံမှုများ သိသိသာသာ တိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပြီး ပြည်သူအတွင်း ရေညစ်ညမ်းမှုနှင့်မစင်မှတဆင့် သော်လည်းကောင်း၊ မစင်မှ တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း တစ်နည်းနည်းဖြင့် ကူးစက်ဖြစ်ပွားသည့် ရောဂါများ ဖြစ်ပွားနေမှု သိသိသာသာ လျော့နည်း ကျဆင်း လာကာ လုံးဝ ပပျောက် သွားရေးကို ရည်မှန်းချက် ထားရှိကာ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန
ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန



အမျိုးသားရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး၊ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးနှင့်
တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေး လှုပ်ရှားမှု အခမ်းအနား (၂၀၁၉)
(National WASH Launching Ceremonies
at Union , States & Regions)

ရက်စွဲ။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၂) ရက်

နေရာ။ နေပြည်တော်

